

AFSNIT 3 – Forældre er vigtige medspillere i inddragelsen - Inspiration til at styrke samarbejdet med forældrene

ANONYM MOR: “Det har intet at gøre med, at du ikke må snakke med Peter. Jeg forstår bare ikke formålet, eller at man overhovedet gør det. Jeg kan forstå, at man beder skolen om at udtale sig, men at indkalde et barn på ni år til samtale, som man ved har udviklingsproblemer: det forstår jeg ikke.”

ABB: Sådan her lyder citatet fra en mor til et barn med handicap som reaktion på en børne- og ungerådgivers ønske om at inddrage barnet i egen sag.

For til trods for, at børn og unge med handicap ifølge både lovgivning og konventioner har ret til at blive inddraget i egen sag, så kan samarbejdet med forældrene og forskellige syn på behovet for inddragelse, i sidste ende gøre det sværere at inddrage børnene.

Så hvordan styrker man, som rådgiver, samarbejdet med forældrene om at understøtte inddragelsen af børn og unge med handicap, så indsatserne i sidste ende bliver bedst mulige?

Det får du inspiration til i det her tredje afsnit af Børnesyn og Børneinddragelse. En podcast, som er produceret for Social- og Boligstyrelsen i regi af Videncenteret om børneinddragelse og udsatte børns liv.

Og i afsnittet medvirker socialrådgiver og lektor på Socialrådgiveruddannelsen, Berit Juel Christoffersen, der til dagligt forsker i netop inddragelse.

Mit navn er Astrid Bruun Bonnén, og vi begynder afsnittet med at få svar på, hvorfor samarbejdet med forældrene er vigtigt, når det handler om inddragelse af børn og unge med handicap.

BJC: Samarbejdet med forældrene om inddragelse af børnene med handicap er vigtigt af flere grunde. Det handler dels om, at de her forældre har stor viden omkring de her børn. Ikke nødvendigvis om deres perspektiver, men om hvordan man kan tale med dem og hvordan man kan inddrage dem.

Så har det også en betydning, at hvis man har et godt samarbejde med forældrene, og at de er trygge ved, at vi som socialrådgiver skal tale med deres barn, jamen så skaber det også en afsmittende virkning til en tryghed hos barnet.

Den sidste ting handler om, at det kan være enormt vigtigt for barnet eller den unge, at have deres forældre med til de her samtaler.

Og hvis vi skal have forældrene med til samtalerne, så er det vigtigt, at de føler sig godt klædt på og ved, hvordan de kan støtte barnet i de her samtaler.

ABB: Og det er ikke kun i forhold til samtalerne, at samarbejdet med forældrene er vigtigt. Et godt samarbejde med forældrene, men også resten af netværket omkring barnet, har også stor betydning for indsatserne i sidste ende.

BJC: Det gode samarbejde har jo også betydning for indsatserne.

Fordi hvis vi har et godt samarbejde mellem forældre og socialrådgiver, jamen så betyder det jo, at vi igennem sagsforløbet både får belyst barnets perspektiv, men faktisk også har en åbenhed i forhold til at belyse forældrenes perspektiv generelt. Og dermed så får vi jo nogle afgørelser, som er helhedsorienterede, og hvor vi faktisk har belyst hele vejen rundt, inden vi træffer en afgørelse.

ABB: Men selvom det altså er vigtigt med et godt samarbejde om at inddrage barnet, så kan forskellige bekymringer hos forældrene opleves som udfordringer for rådgiveren i inddragelsen af barnet.

BJC: Og hvis vi så skal kigge på, hvad det er for nogle udfordringer, der kan være hos forældrene, når socialrådgiveren gerne vil samarbejde med dem om at inddrage deres barn?

Jamen så kan det jo handle om rigtig mange forskellige ting.

Det kan handle om, at de kan være bekymret for deres barn. Er deres barn for sårbart til at kunne tale med socialrådgiveren?

Det kan handle om deres erfaringer fra det generelle samarbejde med socialrådgiveren. Hvis det samarbejde ikke er velfungerende, jamen så bliver det selvfølgelig også rigtig vanskeligt at samarbejde omkring inddragelsen af deres barn. Og det kan selvfølgelig opleves som en modstand for socialrådgiverne, at forældrene har en modstand på det her.

De kan også have oplevet det her med, at der har været mange skift i socialrådgiver, og har svært ved at forstå:

“Hvorfor skal vi spørge barnet om det her, er det ikke voksenbeslutninger?”

“Hvad er voksenbeslutninger, og hvad er børnebeslutninger?”

Så de her udfordringer kan altså gøre, at man som socialrådgiver oplever nogle forældre, der har modstand på, at deres barn skal inddrages.

Og det bliver jo egentlig illustreret rigtig fint i det citat, vi startede med at høre, med den her mor, som faktisk har svært ved at forstå, hvorfor er det, at socialrådgiveren vil tale med hendes dreng?

Og der er det, man skal begynde at kigge bag den her modstand og prøve at forstå: Hvad er det for nogle udfordringer, der er i det for forældrene, og hvordan kan vi arbejde med dem og tage forældrenes bekymringer alvorligt?

ABB: Spørger man dem, det hele handler om, nemlig børnene og de unge selv, så har de også forskellige bud på, hvordan man som børne- og ungerådgiver bedst har forældrene med i processen.

Det står klart efter Berit Juel Christoffersen og hendes kollegaer har talt med flere børn og unge i projektet "Styrket Inddragelse".

BJC: Når vi kigger på, hvordan kan man så bedst muligt have forældrene med som socialrådgiver? Så har børnene faktisk nogle forskellige perspektiver på det.

En pige sagde, at hendes mor var god at have med, fordi så fortalte hun sin mor, hvad hun gerne ville sige til socialrådgiveren, og så sagde moren det til socialrådgiveren.

De sad alle tre i samme rum, men det var en tryghed for hende, at hun ikke skulle tale direkte med socialrådgiveren, så der fungerede moren som en slags oversætter.

Andre gange, så kan man sige, så er det jo vigtigt for de unge, at de selvfølgelig får lov til at tale, og at det ikke er forældrene, der tager over.

Så det er selvfølgelig vigtigt at få rammesat over for forældrene, jamen hvad det er for en rolle, de har i samtalen?

Og det er jo en rolle, hvor man har en karakter af bisidder, og hvor det er den unge, der beder forældrene om hjælp, hvis de har brug for hjælp.

ABB: Og at børn og de unge gerne vil inddrages og høres i egen sag, det kom også tydeligt til udtryk i nogle af udtalelserne i projektet.

BJC: En af dem sagde, en dreng på 17 år, han sagde: "Nej, at man også skal snakke med den unge, fordi det er ligesom den unge, det handler om, og forældrene kan ikke sætte sig ind i den unges liv, lige så meget som den unge kan".

Og en pige sagde også meget, sådan, præcist, "Det er jo forkert kun at spørge forældrene, for der får du ikke den fulde sandhed. Max den halve".

Så man kan sige, at de er meget klare på, at vi som socialrådgiver ikke kan tænke per automatik, at det er forældrene, der kan repræsentere de unge, eller børnene.

De vil faktisk også gerne have lov til at give deres besyv med.

ABB: Vi slutter afsnittet med nogle gode råd til, hvordan man kan styrke sit samarbejde med forældrene om inddragelsen af børn og unge med handicap.

BJC: Hvis man gerne vil styrke samarbejdet med forældrene omkring inddragelsen af børn og unge med handicap i deres sag, jamen så er der jo selvfølgelig forskellige greb, der er vigtige.

Noget af det handler om at italesætte, altså internt, socialrådgiver imellem, få snakket om, hvorfor er det, at de her forældre kan have modstand?

Få den faglige ledelse til også at understøtte: Jamen, hvordan er det, vi skal forstå den modstand, vi oplever, nogle af de her forældre har, og hvad er det for nogle greb, vi kan gøre frem for bare at sætte forældrene i kategorien af, at de har modstand?

Så er der kommunikationen til forældrene, som er vigtig.

Og den starter jo ved rådgiveren selv.

Hvis socialrådgiveren ikke selv ved, hvorfor de gerne vil inddrage barnet, hvad det er, de vil med det.

Så er vi heller ikke i stand til at fortælle det til forældrene.

Så start der, hvor man bliver klar på, hvorfor er det, at jeg gerne vil snakke med barnet, og hvad er det for nogle indledende overvejelser, jeg har gjort ved det?

Og få dét kommunikeret til forældrene.

Nogle kommuner er begyndt at gøre sig erfaringer med at lave nogle forældrebreve til de her forældre, hvor de får kommunikeret: "Hvorfor er det, vi gerne vil tale med dit barn? Og hvad er det for nogle overvejelser, vi har gjort der".

Og noget af det vigtige ved det er, at man også som socialrådgiver får vist, at man faktisk både ved, hvorfor man gerne vil tale med barnet, men også ved noget om den diagnose, som det her barn har, og hvad er det for nogle hensyn, vi generelt skal tage, og få signaleret, at det vil vi gerne tale nærmere med jer om.

Det er så vigtigt for de her forældre, at de får en oplevelse af, at den fagperson, der gerne vil tale med deres barn, faktisk også har nogle kompetencer til at gøre det.

ABB: Det var tredje og sidste afsnit af Børnesyn og Børneinddragelse.

I de to øvrige afsnit af podcasten, som du kan finde på Social- og Boligstyrelsens hjemmeside, samt der, hvor du normalt finder din podcast, der får du viden om at arbejde med inddragelse på kommunalt niveau, samt hvordan du som rådgiver arbejder med at styrke inddragelsen i praksis.

I podcastbeskrivelsen til det her afsnit, der finder du også et handlingsspørgsmål og et refleksionsspørgsmål, der begge kan bruges som afsæt til det videre arbejde med at styrke samarbejdet med forældrene om inddragelsen af børnene og de unge.

Børnesyn og Børneinddragelse er produceret af GoLittle Creative for Social- og Boligstyrelsen i regi af Videntcenteret om børneinddragelse og udsatte børns liv.

Musik og lyddesign er lavet af Thomas Banke Brenneche.

Interviews og tilrettelæggelse, det står jeg for, og mit navn, det er Astrid Bruun Bonnén.